

Beslissing 2011-10 van de Raad voor de Journalistiek

over de klacht van

de heer Siegfried Bracke

tegen

Humo

Met een brief van 22 januari 2011 dient de heer Siegfried Bracke klacht in tegen Humo. Aanleiding is een artikel dat op de website humo.be is gepubliceerd op 21 januari 2011. Met een brief van 14 februari 2011 dient Siegfried Bracke een tweede klacht in tegen Humo, ditmaal naar aanleiding van een bericht dat op de website humo.be is gepubliceerd op 14 februari 2011. Namens Humo reageert hoofdredacteur Sam De Graeve met een brief, die per mail is verstuurd op 16 februari 2011. Siegfried Bracke repliceert daarop met een mail van 3 maart 2011.

De rapporteringscommissie van de Raad voor de Journalistiek heeft de zaak behandeld op 18 april 2011. Klager was persoonlijk aanwezig. Humo heeft laten weten af te zien van een verschijning op de hoorzitting, maar de hoofdredacteur heeft zijn standpunt nog eens samengevat in een mail die op 29 maart 2011 is verstuurd.

DE FEITEN

Klager is volksvertegenwoordiger en gewezen journalist. In het voorjaar van 2011 is in de media veel te doen over zijn activiteiten voor een politieke partij tijdens de periode dat hij journalist van de openbare omroep was. Zo lekte op 18 januari 2011 op de website van Humo uit dat hij lange tijd lid is geweest van de SP, iets wat klager aanvankelijk had ontkend. Op 21 januari 2011 brengt de website van Humo een 'update' van dat artikel, met meer bijzonderheden. Daarin komt een 'welingelichte bron' aan het woord, die zegt dat Bracke heeft meegewerkt aan het ledenblad van de SP en dat hij zich liet betalen voor het modereren van debatten met partijmensen. Voorts heet het: 'Ik weet ook dat hij liever niet betaald werd via een overschrijving op zijn rekening, maar zijn centen graag cash in een enveloppe kreeg. Daar zal hij wel zijn redenen voor gehad hebben, zeker?' Daarop dient Bracke een eerste klacht in tegen Humo. Enkele weken later, op 14 februari 2011, dient Bracke een tweede klacht in tegen Humo, nadat diezelfde dag op de website een kort artikel is gepubliceerd onder de titel 'Siegfried Bracke liet zich betalen door de socialistische partij'.

DE STANDPUNTEN VAN PARTIJEN

Klager voert aan dat hij er in het artikel van 21 januari 2011 door een anonieme bron van beschuldigd wordt een ernstig misdrijf, namelijk belastingfraude, te hebben gepleegd. Zeker in zijn huidige hoedanigheid als lid van de wetgevende macht tilt hij hier zwaar aan. In tegenstelling tot wat de journalistieke ethiek vereist, heeft Humo hem geen kans geboden om voor de publicatie op die beschuldiging te reageren. Klager heeft dan zelf op 21 januari contact gezocht met de redactie en de beschuldiging ontkend, waarop een uur later op de website een aanvulling op het artikel is gepubliceerd. Enkele weken nadien heeft Humo een nieuw artikel over de zaak gepubliceerd op zijn website. Ditmaal is er wel vooraf een reactie

aan klager gevraagd, maar tot diens verwondering werd de reactie niet weergegeven in het artikel dat op 14 februari 2011 gepubliceerd werd. Vandaar dat hij een tweede klacht heeft ingediend. Klager leidt uit dit alles af dat Humo duidelijk de intentie had om hem te beschadigen. Hij wijst er ook op dat de berichtgeving van Humo door verscheidene andere media werd overgenomen. Hij vraagt een principiële beslissing van de Raad voor de Journalistiek.

Humo wijst erop dat de berichtgeving op de website en het weekblad de aanzet vormde tot een belangrijke discussie over de onafhankelijkheid en geloofwaardigheid van de journalistiek. De hand- en spandiensten die klager verleende aan een politieke partij waren manifest in strijd met zijn beroepsethische plicht als journalist bij de openbare omroep. Klager probeert nu de aandacht te focussen op één detail uit het hele verhaal, met name één zinsnede die hij interpreteert als een aantijging van een misdrijf, wat nergens uit blijkt. Door de eenzijdige interpretatie die klager aan die zin geeft, was misschien beter wederhoor toegepast, en klager dus een kans geboden om hierop te reageren. De hoofdredacteur van Humo heeft zich hiervoor persoonlijk geëxcuseerd, en spontaan een aanvullende reactie van klager op de website geplaatst. Humo wijst er ook op dat het aanvankelijk ontbrekende wederwoord van klager geen enkele invloed had op inhoud van de artikels, die op voldoende betrouwbare bronnen waren gesteund. Wat het artikel betreft dat op 14 februari 2011 op de website werd gepubliceerd, betoogt Humo dat dit in werkelijkheid om een zogenaamde ‘teaser’ ging, waarmee het artikel werd aangekondigd dat de dag erna zowel op de website als in het weekblad integraal werd gepubliceerd, met eveneens de reactie van klager zoals die aan de redactie was bezorgd. Humo wijst er voorts op dat klager meermaals om een interview werd gevraagd, maar dat hij hier niet op is ingegaan. Zijn klacht staat dan ook niet in verhouding tot de werkelijke inzet van de berichtgeving, en die is zijn eigen optreden in het verleden.

BESLISSING

Wat de eerste klacht betreft:

De Raad voor de Journalistiek is van oordeel dat het artikel van 21 januari 2011 moet ingeschreven worden in een polemieek over een publieke figuur, waarbij vrijwel dagelijks nieuwe onthullingen en ontkenningen verschenen. De Raad voor de Journalistiek meent dat het beter ware geweest indien Humo de klager voor de publicatie van het artikel had gecontacteerd om hem een reactie te vragen, wat door Humo trouwens wordt erkend. Maar in het kader van de controverse over klager, meent de Raad voor de Journalistiek dat dit tekort niet als een beroepsethische fout kan worden beschouwd, temeer daar Humo het standpunt van klager op zijn website heeft geplaatst zodra die heeft gereageerd.

Wat de tweede klacht betreft:

Op de website van Humo is op 14 februari 2011 een aankondigend artikel gepubliceerd als ‘teaser’ voor het artikel dat de dag daarna integraal zowel op de website als in het weekblad is opgenomen. De Raad voor de Journalistiek is heden niet meer in de mogelijkheid om na te gaan wat de juiste inhoud is geweest van de bestreden ‘teaser’. De Raad moet zich daarom onthouden van een oordeel voor wat de tweede klacht betreft.

Ten slotte wijst de Raad voor de Journalistiek erop dat hij niet kan oordelen over intenties, zodat hij zich eveneens moet onthouden van een mening over het onderdeel van de klacht, als zou de berichtgeving in Humo de bedoeling hebben om klager te beschadigen.

Om die redenen besluit de Raad voor Journalistiek:

De eerste klacht is ongegrond

De Raad voor de Journalistiek onthoudt zich van een oordeel voor wat de tweede klacht betreft

Brussel, 12 mei 2011